

Универзитет уметности у Београду
Факултет примењених уметности

Мастер студије

Студијски програм **Конзервација и рестаурација**

Модули: **Конзервација и рестаурација слика и
уметничких дела на папиру
Конзервација и рестаурација скулптура и
археолошких предмета**

Назив студијског програма	КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет уметности у Београду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Факултет примењених уметности у Београду
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Уметност
Научна, стручна или уметничка област (према листи коју је усвојио Национални Савет)	Примењене уметности и дизајн
Врста студија	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	60 ЕСПБ
Стручни назив, скраћеница (према листи звања Националног Савета)	Мастер конзерватор и рестауратор Маст. конз. и рестаур.
Дужина студија	1 година (2 семестра)
Година у којој је започела реализација студијског програма	2012/2013 године
Година када ће започети реализација студијског програма	2014/2015
Број студената који студира по овом студијском програму	
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	14 студената
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела	Наставно-уметничко научно веће ФПУ од 24.3.2014. године Сенат Универзитета уметности у Београду 27.3.2014. године
Језик на коме се изводи студијски програм	српски
Година када је програм акредитован	
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www. fpu.bg.ac.rs

Структура студијског програма

Студијски програм **мастер академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** припада образовно-уметничком пољу Уметност, област Примењене уметности и дизајн и садржи све елементе утврђене законом.

Циљ студијског програма је да студенти учврсте стечена релевантна знања неопходна за професионални рад у области заштите културног наслеђа, даље развију неопходне личне особине и тако се припреме за евентуални наставак школовања.

Академски и стручни назив који се стиче завршетком студија је **Мастер конзерватор и рестауратор** а скраћеница академског назива је **Мастер конзер. и рестаур.**

Ближа спецификација стечених стручних компетенција и додељене квалификације су дефинисане у додатку дипломи за једно од два могућа усмерења: **Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру; Конзервација скулптура и археолошких предмета.**

По одобрењу теме, Завршни рад се ради током другог семестра. По завршеној изради рада, на крају семестра и школске године, кандидат приступа дипломском испиту односно одбрани рада пред комисијом. Избор теме завршног рада, избор ментора и коментора, као и одбрану завршног испита регулише **Правилник о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама ФПУ.**

Одбраном завршног рада студент, који је претходно положио све наставне предмете предвиђене студијским програмом, остварује 60 ЕСПБ.

Школска година подељена је на 2 семестра, сваки семестар има по 15 радних недеља, а **1 ЕСПБ износи 30 радних сати** студентског оптерећења.

Структуру програма чине **модули** који садрже **обавезне предмете, изборне предмете и завршни рад.**

У оквиру сваког модула одређени су **главни теоријско-уметнички предмети** важни за коначно усмерење и избор теме, коју студент обрађује кроз Студијски истраживачки рад и самостални Завршни рад.

Изборни предмети заступљени у оба модула омогућавају студентима проширивање знања према личним склоностима и дефинисани су планом студијског програма. Начин бирања изборних предмета одређен је Правилником о режиму студија.

Сви предмети су једносеместрални, а сваки предмет има дефинисану структуру описану у спецификацији предмета која обухвата: предвиђен број ЕСПБ бодова, предуслове за упис, циљ, исход, теоријски и практични садржај, литературу, недељни број часова активне наставе, методе наставе као и начин континуиране оцено знања. Детаљан опис начина доделе поена и завршног оцењивања дефинисан је Правилником о режиму студија.

Услови и начин уписа прописани су **Правилником о основним академским и мастер академским студијама на ФПУ.**

Сврха студијског програма

Заштита споменика културе и културног наслеђа данас је цивилизацијска тековина сваког дрштва будући да културно наслеђе има веома значајну улогу у његовом формирању и развоју.

Студијски програм Конзервација и рестаурација представља исходиште за образовање конзерватора–рестауратора (према дефиницији професије ICOM-CC¹), профилисаног стручњака који је после завршених студија компетентан и квалификован за самостални истраживачки, и практичан рад у области заштите културног наслеђа.

Конзервација-рестаурација као врло стара уметничка делатност и вештина била је стално присутна уз велика уметничка, градитељска и културно-историјском остварења продужавајући му век трајања. Својим методама и радом ова специфична делатност зауставља деструктивне процесе уз примену широких знања из области свих технологија примењених уметности, сликарских техника, и технологија других делатности. Она проучава и тумачи све деструктивне и друге процесе који се догађају у уметничком делу, почев од избора материјала употребљених за стварање тог дела па до тренутка када су услови у којима је оно опстајало наметнули питање његове конзервације и рестаурације. Ова делатност изискује врло високу ликовну, општу културу и креативност, мултидисциплинарна је и укључује више професија.

Савремена конзервација и рестаурација је постала симбиоза уметности и науке, проширивши поље свога деловања на све врсте културних добара: архитектонско и споменичко наслеђе, природно окружење, археолошке локалитете, музејске предмете, архивски и библиотечки материјал, кинотечку грађу и нематеријалну баштину. Све веће укључење науке у конзерваторску праксу је последица потребе да се егзактним методама открију и отклоне узрочници пропадања уметничких дела и пронађу поуздане методе за њихово санирање. Зато инсистирање да конзерватори рестауратори стекну широко интердисциплинарно професионално образовање јесте прека потреба, како би се у овој професији одржао склад између уметности и науке.

Оцењујући да стручно образовање из области конзервације и рестаурације суштински утиче на решавање сложених проблема у заштити културних добара **ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ** у Београду, још 1978. године, уводи у основне студије (IV и V година) предмете из ове области на Одсеку зидног сликарстава. Факултет примењених уметности, сагледавајући реалне потребе за кадровима у области заштите културних добара, 2003. године доноси одлуку о формирању Одсека за конзервацију и рестаурацију.

Сврха **мастер академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** је стицање неопходних компетенција и професионалне квалификације за бављење конзервацијом и рестаурацијом односно заштитом културног наслеђа. Успешним завршетком студијског програма стиче се академски назив: **Мастер конзерватор и рестауратор** који студентима омогућава да у складу са изабраним усмерењем (Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру и Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета), себи обезбеде егзистенцију, наставе школовање или даље професионално усавршавање, примењујући стечена обједињена знања и разумевање, вештине и креативне способности. Пред њима су, поред свега што им обезбеђује диплома мастер академских студија и следеће могућности:

- да се запосле као стручни сарадници у институцијама које имају организовану службу заштите музејског, непокретног, архивског и библиотечног наслеђа (музеји, заводи, галерије, библиотеке, архиви...);

¹ дефиниције : Појам конзерватор-рестауратор се први пут појавио у документу „Конзерватор-рестауратор: дефиниције професије, ICOM-CC, Копенхаген 1984“.

- да самостално или као стручни сарадници у тимском раду, учествују у истраживачким и извођачким радовима везаним за заштиту културног наслеђа на терену;
- да се самостално, са лиценцом, баве професијом као оснивачи и руководиоци сопствених конзерваторских атељеа;
- даљи наставак образовања на докторским и истраживачким, истим/сродним студијским програмима, на матичном или неком другом факултету у земљи или иностранству;
- даље професионално усавршавање конкурсашем за стипендије, програме за размену или друге активности и послове.
- да се запосле као наставници у основним и средњим школама.

Циљеви студијског програма

Основни циљ студијског програма јесте да се студенти усаврше и специјализују за делатност у области заштите културног наслеђа у складу са личним афинитетима, у оквирима одабране дисциплине, примењујући и интегришући до сада стечена знања, личне особине и кључне креативне вештине, како би се оспособили за самостално обављање стручно-уметничког и истраживачког рада, као и за даљи лични и професионални развој.

Образовање је засновано на највишим етичким стандардима струке, којима је циљ уважавање јединствености културног наслеђа и његовог естетског, уметничког, документарног, амбијенталног, историјског, друштвеног или духовног значаја. Самосталним решавањем практичних проблема велике сложености, на овом нивоу студија, поред до сада стечених знања и техничких вештина, развија се самосталност у раду посебно усмерена ка истраживању везаном за избор и примену материјала, метода и поступака карактеристичних за изабрану дисциплину:

Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру (истраживачки и практични рад на заштити музејског наслеђа и непокретног културног наслеђа, посебно штафелајних слика на платну и дрвету, зидних слика и мозаика као и уметничких дела на папиру).

Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета (истраживачки и практични рад на заштити музејског наслеђа и непокретног културног наслеђа, посебно скулптура и археолошких предмета од различитих материјала).

Важни циљеви студијског програма су:

- стицање теоријских знања и практичних вештина у погледу познавања, примене материјала, метода и поступака карактеристичних за одређену дисциплину;
- развој личних особина, као припрема за руковођење пројектима и самосталну израду конзерваторско-рестураторских елабората;
- стицање способности артикулације и синтезе знања кроз развој посебних вештина вербалне и писане комуниције и визуелне презентације;
- развијање свести за потребом перманентног образовања и напредовања у области заштите културног наслеђа;
- неговање и развој естетског сензибилитета и креативне способности као предуслова за развијање способности посматрања и визуелизације, утврђивања и решавања проблема, као и критичког –мишљења;
- постизање одговарајуће интеграције праксе и теорије, као и подстицање критичког и интелектуалног приступа практичара њиховом предмету, стицањем знања из области историје уметности, и других садржаја у вези са професионалним контекстом;
- развој критичког приступа у размишљању уз способност анализе и синтезе усмерених ка проналажењу најбољих решења

Компетенције дипломираних студената

Мастер конзерватору и рестауратору након **мастер академских студија КОНЗЕРВАЦИЈЕ И РЕСТАУРАЦИЈЕ**, се потврђује да је усавршио, проширио и интегрисао практичне вештине и теоријска знања стечена на основним академским студијама и развио способност за самосталан истраживачки рад и руковођење пројектима. Стеченом дипломом дефинише се улога професионалца који поседује аутономну техничко-научну спрему која се базира на етичком кодексу и прецизно одређеном понашању у односу на културно добро. Савладавањем одговарајућих теоријских знања и практичних вештина, мастер конзерватор и рестауратор, професионално је оспособљен да самостално ради и делује у циљу заштите културног наслеђа уз поштовање концепта аутентичности, реверзибилности и препознавања захвата рестаурације.

Завршетком студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности.

Студенти, који су током основних и мастер студија остварили 36 ЕСПБ бодова из педагошко-методичких предмета и методичке праксе, поседују релевантна теоријска, педагошка и методичка знања и вештине, као и способност за образовно-васпитни рад у установи.

Опште способности

По завршетку студијског програма студент ће поседовати следеће опште способности:

- **самоорганизованост** - способност да самостално учи и себи поставља циљеве, успешно се носи са радним оптерећењем и обавља послове у задатом року, као и да се прилагоди промени и ради у условима нејасних, неизвесних и нових ситуација;
- **критичку свест** - способност да анализира информације и искуства, самостално расуђује и уобличи логичне аргументе кроз размишљање, преиспитивање и вредновање; аргументовано одговори на критички суд других;
- **интерперсоналне и друштвене вештине** - способност да успостави успешан интерактивни однос са другима кроз сарадњу, тимски рад.
- **вештину комуникације и презентације** - способност да на разумљив начин уобличи идеје и информације у визуелном, усменом или писаном облику, као и да представи другима своје идеје и рад у различитим ситуацијама;
- **информационе вештине** - способност да пронађе, прикупи, одабере, процени, рукује и управља информацијама из различитих извора, као и да одабере и користи одговарајуће информационе и комуникационе технологије;
- **етичку свест** - способност да расуђује и понаша се у складу са професионалним етиком.

Специфичне способности

пored компетенција добијених после завршених основних студија свршени студент Мастер студија је оспособљен

- да развија програме, пројекте и студије у области конзервације и рестаурације
- да пружа савете и стручну помоћ у области заштите културних добара
- да припрема стручне извештаје о културним добрима
- да се бави научно-истраживачким радом
- да презентује јавности резултате које добија на основу испитивања, примењених поступака или истраживачког рада
- да промовише дубље разумевање области конзервације-рестаурације

Курикулум

Курикулум **мастер академских студија КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАУРАЦИЈА** је заснован на учењу и истраживању у комбинацији са практичним радом што чини основ за разумевање и овладавање традиционалним и савременим стручним знањима и вештинама неопходним за послове у заштити културног наслеђа.

Курикулум је осмишљен да посебно подстиче самосталан истраживачки рад, као и да даље развија способност самосталног учења уз помоћ нових медија и информационих технологија. Курикулум, усвајањем нових наставних јединица, обезбеђује поступно осамостаљивање студента који на практичним задацима решавају сложеније конзерваторске проблеме на оригиналним уметничким делима и археолошким предметима. Практичним радом на оригиналним уметничким делима студенти се охрабрују да преузму пуну одговорност за решавање проблема применом усвојених теоријских знања и практичних вештина.

Активности засноване на раду у атељеу најважнији су елемент образовања. Оне омогућавају ефикасан индивидуални и групни рад студената с професорима у атељеима и специјализованим радионицама у којима они размењују искуства као партнери у процесу учења. Методологије наставе која обухвата предавања, вежбе, демонстрације, семинаре, тимски рад у комбинацији са индивидуалним консултацијама генерално подстиче учење и развој општих вештина.

Курикулум обухвата: **изборне модуле** који садрже **обавезне заједничке предмете, изборне предмете и самостални завршни рад**. Избором модула, приликом уписа, студент се опредељује за једно од два усмерења: **Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру; Конзервација скулптура и археолошких предмета**.

Основни облици наставе одређени наставним планом су: **предавања и вежбе**. Часови активне наставе током којих ментор припрема, усмерава и води кандидата кроз истраживање и припрему елабората за реализацију постављеног конзерваторско-рестаураторског проблема дефинисани су као **студијски истраживачки рад**.

Садржаји **главних** теоријско-уметничких предмета, у оквиру изабраног усмерења, обезбеђују студентима практична и теоријска знања и вештине, а садржаји осталих предмета уметничка, теоријска, теоријско уметничка, стручна или методичка знања.

Завршни - мастер рад

Избором ментора и прихватањем теме отпочиње рад који подразумева: конзерваторска истраживања и испитивања, израду елабората-предлога за извођење конзерваторских радова, конзерваторско-рестаураторске третмане, израду обавезне документације и припрему за одбрану пред комисијом. Завршни - мастер рад се сматра саставним делом студија и крајем образовања на овом нивоу и треба да покаже способност студента за самосталан рад у струци, вођење пројекта и управљање свим процесима рада.

Наставни план и програм по модулима

Редни број	Модул Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру	С	Статус	П	В	СИР	ДОН	ЕСП Б
1. семестар								
1	Примењена вишемедијска уметност 1	1	О	2	2	0		3
2	Изборни предмет (2 од 3)	1						16
3	Изборни блок С1 или П1	1						11
		Укупно часова активне наставе на семестру студија					22	30
	Изборни предмет (2 од 3)							
1	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1	1	И	3	0	3		8
2	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1	1	И	3	0	3		8
3	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 1	1	И	3	0	3		8
	Изборни блок С1							
1	СИР 1 Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру	1	И	0	0	6		8
2	Маркетинг 1	1	И	2	0	2		3
	Изборни блок П1							
1	Методика ликовног васпитања и образовања 1	1	И	1	0	1	0	8
2	Методичка пракса 1	1	И	1	0	2	0	3
2. семестар								
1	Примењена вишемедијска уметност 2	2	О	2	2	0		3
2	Изборни предмет (1 од 3)	2						8
3	Изборни блок С2 или П2	2						11
4	Завршни рад - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру	2	О					8
		Укупно часова активне наставе на семестру студија					23	30
	Изборни предмет (1 од 3)							
1	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2	2	И	6	0	2		8
2	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2	2	И	6	0	2		8
3	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 2	2	И	6	0	2		8
	Изборни блок С2							
1	СИР 2 Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру	2	И	0	0	14		8
2	Маркетинг 2	2	И	2	0	2		3
	Изборни блок П2							
1	Методика 2	2	И	1	0	1	0	8
2	Методика ликовног васпитања и образовања 2	2	И	1	0	2	0	3

Редни број	Модул Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета	С	Статус	П	В	СИР	ДОН	ЕСП Б
1. семестар								
1	Примењена вишемедијска уметност 1	1	О	2	2	0		3
2	Конзервација и рестаурација скулптура 1	1	О	2	1	4		8
3	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 1	1	О	2	1	4		8
	Изборни блок С1 или П1	1						11
		Укупно часова активне наставе на семестру студија					24,5	30
	Изборни блок С1							
1	СИР 1 Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета	1	И	0	0	6		8
2	Маркетинг 1	1	И	2	0	2		3
	Изборни блок П1							
1	Методика ликовног васпитања и образовања 1	1	И	1	0	1	0	8
2	Методичка пракса 1	1	И	1	0	2	0	3
2. семестар								
1	Примењена вишемедијска уметност 2	2	О	2	2	0		3
2	Изборни предмет (1 од 2)	2						8
3	Изборни блок С2 или П2	2						11
4	Завршни рад - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета	2	О					8
		Укупно часова активне наставе на семестру студија					23,0	30
	Изборни предмет (1 од 2)							
1	Конзервација и рестаурација скулптура 2	2	2	4	0	4		
2	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 2	2	2	4	0	4		
	Изборни блок С2							
1	СИР 2 Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета	2	И	0	0	14		8
2	Маркетинг 2	2	И	2	0	2		3
	Изборни блок П2							
1	Методика 2	2	И	1	0	1	0	8
2	Методика ликовног васпитања и образовања 2	2	И	1	0	2	0	3

Листа предмета

Редни број	Шифра	Назив
1	M250	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1
2	M254	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2
3	M258	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 1
4	M261	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 2
5	M249	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1
6	M253	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2
7	M257	Конзервација и рестаурација скулптура 1
8	M260	Конзервација и рестаурација скулптура 2
9	M251	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 1
10	M255	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 2
11	M151	Маркетинг 1
12	M157	Маркетинг 2
13	M152	Методика ликовног васпитања и образовања 1
14	M158	Методика ликовног васпитања и образовања 2
15	M153	Методичка пракса 1
16	M159	Методичка пракса 2
17	M150	Примењена вишемедијска уметност 1
18	M156	Примењена вишемедијска уметност 2
19	M205	СИР 1 - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета
20	M206	СИР 2 - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета
21	M205	СИР 1 - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру
22	M206	СИР 2 - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру
23		Завршни рад - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру
24		Завршни рад - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 1			
Наставник:	Светислав С. Николић			
Статус предмета:	обавезан-изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	нема			
Циљ предмета: Примена теоријско-методолошких и стручно апликативних знања усвојених на Основним академским студијама везаним за проблеме конзервације и рестаурације штафелајних слика. Решавање конкретних проблема применом најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације.				
Исход предмета: Оспособљеност студента за правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализа, синтезе и усвојених знања. Студент је кроз практичан рад обучен да правилно користи савремене апарате и уређаје за конзервацију и самосталну израду професионалне фото и текстуалне конзерваторске деокументације која подразумева документацију о затеченом стању, претходним интервенцијама и изведеном третману.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> <i>Садржај предмета подељен је у више целина:</i> Етика конзервације и рестаурације; Савремени конзерваторски принципи; Нове методе; Минималне интервенције; Савремени апарати и уређаји; Обнављање раније изведених конзерваторских интервенција; Савремени материјали у конзервацији и рестаурацији штафелајних слика; Најновије методе у третирању дрвених носиоца. Практична настава: Практичан рад се изводи на оригиналима (слике на дрвету и платну- студијски материјал). Конзерваторско рестаураторске интервенције се практикују на сликама са карактеристичним оштећењима у циљу бољег разумевања конзерваторских проблема и усавршавања конзерваторских метода. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.				
Литература: - Подлоге штафелајске слике, Sigo Summerekker, Универзитет уметности у Београду, 1973. - Структурална конзервација слика на платну, Зборник радова ГМС, Нови Сад, 2006. - Рецептуре за сликаре, Robert Massey, Универзитет уметности у Београду, 1980. - Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Немања Бркић, Универзитет уметн. у Београду, 1991. - Гласник друштва конзерватора Србије 1-31 - Gustav A.Berger, William H.Russell, Conservation of painting: Research and innovations, Archetype Books, 2000. - Mikkel Scharff, Report on the Construction of a Low-pressure-frame, Konservatorskolen Det Kongelige Danske Kunstakademi, 1986. - Historical and philosophical issues in the conservation of cultural heritage (Research in conservation), N.P.Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, 1996. - Salvador Munoz-Vinas, Contemporary theory of conservation, Butterworth-Heinemann, 2004. - Wieslaw Mitka, Portable mini Low-pressure apparatus for the treatment of paintings, Studies in Conservation 30, 1985. - Puccio Speroni, Structural Restauration of Paintings on Canvas, ICOM Committee for Conservation, 1990, Working Group 2. - Manual on the conservation of paintings, Archetype Books,				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	3	Вежбе:	0	
ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	3	
Методе извођења наставе: Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација						
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије						
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација штафелајних слика 2						
Наставник:	Светислав С. Николић						
Статус предмета:	обавезан-изборни						
Број ЕСПБ:	8						
Услов:	Положен испит из предмета Конзервација и рестаурација штафелајних слика1						
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент прошири своја знања везана за проблеме конзервације и рестаурације штафелајних слика. Примена и усавршавање теоријско-методолошких и стручно апликативних знања уз самостално решавање конкретних проблема. Примена традиционалних и најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације.							
Исход предмета: Оспособљеност студента за самосталан рад и израду конзерваторско-рестаураторског елабората који подразумева правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализа, синтезе и усвојених знања. Студент је кроз практичан рад обучен да правилно користи савремене апарате и уређаје за конзервацију и самосталну израду професионалне фото и текстуалне конзерваторске деокументације која подразумева документацију о затеченом стању, претходним интервенцијама и изведеном третману. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила (интердисциплинарни приступ).							
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> <i>Садржај предмета подељен је у више целина:</i> Примена стечених знања везаних за конзерваторска испитивања и снимања; Након обављеног истраживања студент приступа практичном решавању конзерваторско-рестаураторског проблема на оригиналном уметничком делу из категорије културних добара. Савремени конзерваторски принципи; Традиционалне и савремене методе у структуралној конзервацији штафелајних слика; Минималне интервенције; Савремени апарати и уређаји; Обнављање раније изведених конзерваторских интервенција; Савремени материјали у конзервацији и рестаурацији штафелајних слика; Етика конзервације и рестаурације;Савремени приступ рестаураторским интервенцијама (реконструкције); Најновије методе у третирању дрвених носиоца.							
Практична настава: Практичан рад се изводи на изабраном оригиналу (слика на дрвету или платну-студијски материјал). Конзерваторско рестаураторске интервенције се практикују на сликама са карактеристичним оштећењима у циљу бољег разумевања конзерваторске проблематике и усавршавања конзерваторских метода. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.							
Литература: - Подлоге штафелајске слике, Sigo Summeyer, Универзитет уметности у Београду, 1973. - Структурална конзервација слика на платну, Зборник радова ГМС, Нови Сад, 2006. - Рецептуре за сликаре, Robert Massey, Универзитет уметности у Београду, 1980. - Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Немања Бркић, Универзитет уметн. у Београду, 1991. - Гласник друштва конзерватора Србије 1-31 - Gustav A.Berger, William H.Russell, Conservation of painting: Research and innovations, Archetype Books, 2000. - Mikkel Scharff, Report on the Construction of a Low-pressure-frame, Konservatorskolen Det Kongelige Danske Kunstakademi, 1986. - Historical and philosophical issues in the conservation of cultural heritage (Research in conservation), N.P.Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, 1996. - Salvador Munoz-Vinas, Contemporary theory of conservation, Butterworth-Heinemann, 2004. - Wieslaw Mitka, Portable mini Low-pressure apparatus for the treatment of paintings, Studies in Conservation 30, 1985. - Puccio Speroni, Structural Restoration of Paintings on Canvas, ICOM Committee for Conservation, 1990, Working Group 2. - Manual on the conservation of paintings, Archetype Books,							
Број часова активне наставе			Остали часови:				
Предавања:	6	Вежбе:		0	ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе:							

Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 1			
Наставник:	Мина Јовић			
Статус предмета:	Обавезни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	Нема			
Циљ предмета: Примена теоријско-методолошких и стручно апликативних знања усвојених на Основним академским студијама везаним за проблеме конзервације и рестаурације скулптура. Решавање конкретних проблема применом најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила. Студент истражује образложе и разуме употребу одређених поступака и њихове предности.				
Исход предмета: Оспособљеност студента за правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализе, синтезе и усвојених знања. Студент је обучен да правилно користи литературу те самостално изради предлог конзерваторских и рестаураторских поступака на експонату.				
Садржај предмета: Настава се дефинише по специфичној проблематици за сваког кандидата на основу афинитета, заинтересованости за одређени материјал (кост, теракота, камен, метал, дрво, стакло и текстил) и знања које је показао на основним студијама. На основу дефинисане теме студенту се додељује еспонат на коме ће изводити практичну наставу. 1. Теоретска истраживања, коришћење литературе условљено експонатом који је тема завршног рада 2/3. Истраживање и анализа постојећих облика документације везаних за експонат 4. Костатација затеченог стања експоната 5. Израда фотодокументације затеченог стања експоната 6. Макроскопска истраживања 7/8. Микроскопска истраживања 9/10. Анализе узорака 11. Дефинисање интервенција неопходних на експонату 12/13. Избор материјала за конзерваторске и рестаураторске поступке (пробе, тестови) 14/15. Писање предлога конзерваторских и рестаураторских поступка на експонату са образложењима.				
Литература: - Nanotechnologies in the Conservation of Cultural Heritage, Piero Baglioni, David Chelazzi and Rodorico Giorgi, Springer Science+Business Media Dordrecht 2015. - BROMEC- Buletin of research on metal conservation - Conservation and Restoration of Glass, Sandra Davidson, Elsevier Ltd, 2003. - Corrosion of metallic heritage artefacts, group of authors, Institute of materials, minerals and mining, 2007. - Cleaning techniques in conservation practice, group of authors , Donhead Publishing Ltd, 2005. - The archaeologist's manual for conservation, Bradley A. Rogers, Springer science + business media inc, 2004. - The restoration of ancient bronzes, J. Paul Getty trust, Erik Risser and David Saunders, 2013. - Conservation wise guide, The institute for museum and library services, 2000. - X – rays for archaeology, M. Uda, G. Demortier and I. Nakai, Springer, 2005. - Wood science for conservation of cultural heritage, Proceedings of the International conference held by cost action IE0601 in Florence (Italy), 2007.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН:	Студијски истраживачки рад: 4	
Методе извођења наставе: ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и сл. радионице) ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима;				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација						
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије						
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација археолошких предмета 2						
Наставник:	Мина Јовић						
Статус предмета:	Обавезни						
Број ЕСПБ:	8						
Услов:	Положен испит из предмета Конзервација и рестаурација археолошких предмета 1						
Циљ предмета: Студент у свом самосталном раду пролази све фазе конзервације и рестаурације археолошког предмета у материјалу који је изабрао, са највећим освртом, поред практичног рада, на конзерваторску документацију и фотодокументацију као и проблематику презентовања експоната јавности.							
Исход предмета: Студент је оспособљен да самостално решава конкретне конзерваторске и рестаураторске проблеме на експонату, са разумевањем одређених предности и мана сваког коришћеног третмана, предлаже мере чувања и транспорта као и да изведе квалитетну презентацију експоната.							
Садржај предмета: На основу елабората у коме је студент предложио и образложио третмане конзервације и рестаурације експоната на предмету Конзервација и рестаурација археолошких предмета 1 прелази на практичан рад под надзором у следећим фазама: 1. Третмани механичког чишћења експоната 2/3. Третмани хемијског чишћења експоната 4. Консолидација материјала 5/6. Лепљење фрагмената 7. Инјектирање растрешених партија 8/9. Решавање проблема статике експоната 10. Анкерисање 11/12/13. Рестаурација недостајућих делова 14.Рестаурација мањих оштећења експоната 15. Заштита, предлог услова за чување у депоима и начин презентације У току свих ових третмана студент води текстуалну, техничку, фото и компјутерску документацију свих фаза која ће постати део завршног мастер рада и саме презентације експоната.							
Литература: - Environmental Restoration of Metals-Contaminated Soils, I.K. Iskandar, CRC Press, Boca Raton 2000. - Како се пише дипломски рад, Уберто Еко, Народна књига алфа, Београд 2000. - Copper and Bronze in Art: Corrosion, Colorants, Conservation, David Scott , Getty Conservation Institute, New York 2002. - Digital Imaging for Cultural Heritage Preservation Analysis, Restoration and Reconstruction of Ancient Artworks, Filippo Stanco, Sebastiano Battiato and Giovanni Gallo, Taylor & Francis Group, Boca Raton 2011. - The Journal of Conservation and Museum Studies vol 1-12 , the Journal of the American Institute for Conservation, Ubiquity Press, London 1996-2014. - Treating Bones: The Intersection of Archaeology and Conservation, Stephanie Berger, LAP LAMBERT Academic Publishing, London 2014. - BROMEC Buletin of research on metal conservation issue 1-35, University of Warwick, Warwick 2002-2015.							
Број часова активне наставе 8				Остали часови:			
Предавања:	4	Вежбе:	0		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима;							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе:		70	број поена	Завршни испит:	30	број поена	
Предавања - евиденција активности			5	Испит		30	
Вежбе - евиденција активности			5				
Практичан задатак			60				

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика I			
Наставник:	Самарцић Д. Радомир			
Статус предмета:	обавезан-изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	нема			
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент прошири своја знања везана за проблеме конзервације и рестаурације штафелајних слика. Примена и усавршавање теоријско-методолошких и стручно апликативних знања уз самостално решавање конкретних проблема. Примена традиционалних и најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације.				
Исход предмета: На основу стечених теоријских и практичних знања из области конзервације и рестаурације студент је у потпуности припремљен за самостално извођење конзерваторско-рестаураторских радова на свим техникама зидног сликарства, као и за учешће у раду стручних тимова.				
Садржај предмета: Проширивање стечених знања кроз решавање најспецифичнијих конзерваторских и рестаураторских проблема присутних код зидних слика; упознавање са савременим токовима конзервације и рестаурације у свету; истраживачки тимски рад у сарадњи са другим струкама чија је делатност везана за област конзервације и рестаурације; staco, strapo, masello скидање зидних слика; уклањање пресликаних слојева боје са оригинала; проблеми влажности у нашим културно-историјским споменицима и најсавременији начини решавања; обрада полеђине зидних слика употребом нових материјала и њихова транспозиција; презентација зидних слика „in situ“ и у музејским условима, савремени материјали који се користе код нас и у свету; савремени апарати у служби конзервације и рестаурације; поштовање законских и правних регулатива приликом израде елабората истраживачких радова, као и пројеката конзерваторско-рестаураторских радова на зидним сликама; израда професионалне, текстуалне, техничке, фотографске и компјутерске конзерваторско-рестаураторске документације. <i>Практична настава</i> — Практична настава пратиће све целине теоретске наставе, уз стално присуство предметног наставника, стручне консултације и усмерења студената у решавању конзерваторско-рестаураторске проблематике, одабиру поступака и материјала, као и самог третмана који ће се примењивати. Практичан рад обухватаће и учешће студената у раду тимова студената који ће радити завршни рад из овог предмета, на оригиналима културно-историјских и уметничких дела зидног сликарства и мозаика.				
Литература: - Ashurst J., Ashrust N., Practical building conservation: English Heritage technical handbook. Vol. 3 <i>Mortars, plasters and renders</i>, Gower technical Press, 1995. - Dragutinović Komatina S., Konzervacija zidnih slika u grobnicama i pećinama, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2004 - Medi} M., Stari slikarski priručnici I, II, III, Republi~ki zavod za zaštitu spomenika kulture, Beograd, 1999, 2002, 2005 - Mora L., Mora P., Philippot P., <i>Conservation of wall paintings</i>, Butterworths, London, 1983 - Knut N. , The restoration of paintings, Konemann, Keln, 1998 - Massey R., Recepture za slikare, ART public, Beograd, 1991 - Цурк. Ф., Штетни агенси у конзервацији, Народни музеј Ниш, 1997 - Крајгер Хозо М., Сликарство, методе сликања, материјали, Свјетлост, Сарајево, 1991 - Бркић Н., Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Уметничка академија, Београд, 1973 - Драгићевић Љ., Савремени материјали у заштити споменика културе, РЗСК Београд, 1996 - Драгићевић Љ., Полимери у заштити споменика културе, Хемијска индустрија Први мај Чачак, 2000 - Костић В. И Љ., Хемијско-технолошки лексикон, ИРО Рад, Београд, 1980 - Summerecer S. Tehnike emulzione tempere, 1975 - Турински Ж., Сликарска технологија, Универзитет уметности, Београд, 1987 - Радосављевић В., Техника старог писма и минијатуре, Народна библиотека Србије, РЗСК, Београд - Радосављевић В.,Петровић В., Конзервација и рестаурација, Архив Србије, Архив Војводине, 2000 - Саопштења, РЗСК Београд - Гласници Друштва конзерватора Србије 1-31				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	3	Вежбе:	0	
		ДОН:	0	
Студијски истраживачки рад:				3

Методe извођења наставe:

Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30	број поена
Предавања - евиденција активности		5	Испит		30
Вежбе - евиденција активности		5			
Практичан задатак		60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 2
Наставник:	Самарцић Д. Радомир
Статус предмета:	обавезан-изборни
Број ЕСПБ:	8
Услов:	Положен испит из предм. Конзервација и рестаурација зидних слика и мозаика 1
Циљ предмета: Циљ предмета је теоријско и практично проширивање и унапређење знања стечених на Основним академским студијама, упознавање студената са широким спектром комплексних конзерваторско-рестаураторских проблема на свим техникама зидног сликарства, код оригиналних уметничких дела, врстама и узроцима њихове деструкције, решавање конзерваторско-рестаураторске проблематике применом најновијих метода и најсавременијих уређаја и израда неопходне конзерваторско-рестаураторске документације о затеченом стању, претходним интервенцијама, изведеним третманима и стању дела након интервенција. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила, који имају значајну улогу у савременој конзерваторској пракси.	
Исход предмета: На основу стечених теоријских и практичних знања из области конзервације и рестаурације студент је у потпуности припремљен за истраживачки рад, решавање најкомплексније конзерваторске проблематике, израду пројеката, самостално извођење конзерваторско-рестаураторских радова на свим техникама зидног сликарства, као и за равноправно учешће у стручним тимовима који изводе радове на конзервацији и рестаурацији зидних слика и мозаика.	
Садржај предмета: Упознавање са савременим токовима конзервације и рестаурације у свету, најновијим конзерваторско-рестаураторским поступцима и материјалима, научним истраживањима и њиховом доприносу у развоју савремене конзерваторске праксе. Проширивање и унапређење стечених знања кроз решавање најделикатнијих конзерваторских и рестаураторских проблема, присутних код оригинала зидних слика и мозаика; подстицање самосталног истраживачког рада и примена у пракси; укључивање у тимски рад са другим стручњацима чија је делатност везана за област конзервације и рестаурације; примена савремених третмана, материјала и апарата који се користе у конзервацији и рестаурацији; организација теренског рада и састав стручног тима; израда професионалне, текстуалне, техничке, фотографске и компјутерске документације; израда пројеката истраживачких конзерваторско-рестаураторских радова и пројеката конзерваторско-рестаураторских радова на зидним сликама и мозаику <i>Практична настава</i> — Практична настава пратиће све целине теоретске наставе, уз константно присуство предметног наставника како би се развијао индивидуални приступ решавању конзерваторско-рестаураторске проблематике, са тежњом ка осамостаљењу у струци којом ће се бавити и са потпуном спремношћу у укључивање стручних тимова. Практичан рад обухватаће и учешће студената у раду стручних тимова који изводе радове на оригиналима културно-историјских и уметничких дела из области зидног сликарства.	
Литература: - Ashurst J., Ashurst N., Practical building conservation: English Heritage technical handbook. Vol. 3 <i>Mortars, plasters and renders</i>, Gower technical Press, 1995. - Dragutinović Komatina S., Konzervacija zidnih slika u grobnicama i pećinama, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2004 - Medić M., Stari slikarski priručnici I, II, III, Republiki zavod za zaštitu spomenika kulture, Beograd, 1999, 2002, 2005 - Mora L., Mora P., Philippot P., <i>Conservation of wall paintings</i>, Butterworths, London, 1983 - Knut N., The restoration of paintings, Konemann, Keln, 1998 - Massey R., Recepture za slikare, ART public, Beograd, 1991 - Цурк. Ф., Штетни агенси у конзервацији, Народни музеј Ниш, 1997 - Крајгер Хозо М., Сликарство, методе сликања, материјали, Свјетлост, Сарајево, 1991 - Бркић Н., Технологија сликарства, вајарства и иконографија, Уметничка академија, Београд, 1973 - Драгићевић Љ., Савремени материјали у заштити споменика културе, РЗСК Београд, 1996 - Драгићевић Љ., Полимери у заштити споменика културе, Хемијска индустрија Први мај Чачак, 2000 - Костић В. И Љ., Хемијско-технолошки лексикон, ИРО Рад, Београд, 1980 - Summecer S. Tehnike emulzione tempere, 1975 - Турински Ж., Сликарска технологија, Универзитет уметности, Београд, 1987 - Радосављевић В., Техника старог писма и минијатуре, Народна библиотека Србије, РЗСК, Београд	

• Радосављевић В.,Петровић В., Конзервација и рестаурација, Архив Србије, Архив Војводине, 2000 • Саопштења, РЗЗСК Београд • Гласници Друштва конзерватора Србије 1-31				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	6	Вежбе:	0	
		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад: 2
Методе извођења наставе: Предавања, визуелне презентације, демонстрације конзерваторско-рестаураторски третмана, практичан индивидуални рад под надзором, учешће у раду стручних тимова који се баве конзервацијом и рестаурацијом зидних слика,учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, контакти са професионалном праксом/окружењем и сл.).				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација		
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије		
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација скулптура 1		
Наставник:	Мина Љ. Јовић		
Статус предмета:	Обавезни		
Број ЕСПБ:	8		
Услов:	Нема		
Циљ предмета: Примена теоријско-методолошких и стручно апликативних знања усвојених на Основним академским студијама везаним за проблеме конзервације и рестаурације скулптура. На основу интересовања за одређени материјал студент се уводи у комплексну проблематику конзервације и рестаурације материјала који је изабрао. Решавање конкретних проблема применом најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила. Студент истражује образложе и разуме употребу одређених поступака и њихове предности.			
Исход предмета: Оспособљеност студента за правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализе, синтезе и усвојених знања. Студент је обучен да правилно користи литературу, те самостално изради предлог конзерваторских и рестаураторских поступака на експонату.			
Садржај предмета: Настава се дефинише по специфичној проблематици за сваког кандидата на основу афинитета, заинтересованости за одређени материјал (гипс, теракота, камен, метал, дрво и пластичне масе) и знања које је стекао на основним студијама. На основу дефинисане теме студенту се додељује еспонат на коме ће изводити практичну наставу. 1. Теоретска истраживања, коришћење стручне литературе, условљено експонатом који је тема завршног рада 2/3. Истраживање и анализа постојећих облика документације везаних за експонат 4. Костатација затеченог стања експоната 5. Израда документације затеченог стања експоната 6. Макроскопска истраживања 7/8. Микроскопска истраживања 9/10. Анализе узорака 11. Дефинисање неопходних интерванција на експонату 12/13. Избор материјала за конзерваторске и рестаураторске поступке (пробе, тестови) 14/15. Писање предлога конзерваторских и рестаураторских поступка на експонату са детаљним образложењем поступака и материјала			
Литература: - Epoxy resins in stone conservation, Charles Selwitz, The J. Paul Getty Trust, Los Angeles 1992. - Painted Wood History and Conservation, group of authors, The J. Paul Getty Trust, Los Angeles 1998. - Карактеристике ласерске технике и њене предности у односу на конвенционалне методе чишћења уметничких дела, Вања Јовановић, Магистарски рад, ФПУ, Београд 2000. - Conservation of bulding & decorative stone, John Ashurst and Francis G. Dimes, Elsevier Linacre House, Oxford 2006. - Conservation outdoor painted sculpture, proceedings from the interim meeting of the modern materials and contemporary art working group of ICOM-CC, Kroller-Muller museum, Otterlo 2013. - The treatment of Tulio Lombard’s Adam: A new approach to the conservation of monumetal marble sculpture, Metropolitman museum journal 49 pages 49-116, The Metropolitman Museum of Art, New York 2014. - Nanotechnologies in the Conservation of Cultural Heritage, Piero Baglioni, David Chelazzi and Rodorico Giorgi, Springer Science+Business Media, Dordrecht 2015. - BROMEC Buletin of research on metal conservation issue 1-35, University of Warwick, Warwick 2002-2015.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 1	ДОН:	
Студијски истраживачки рад: 4			
Методе извођења наставе: ■ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ■ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ■ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима;			

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30	број поена
Предавања - евиденција активности		5	Испит		30
Вежбе - евиденција активности		5			
Практичан задатак		60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација скулптура 2			
Наставник:	Мина Љ. Јовић			
Статус предмета:	Обавезни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	Положен испит из предмета Конзервација и рестаурација скулптура 1			
Циљ предмета: Студент у свом самосталном раду пролази све фазе конзервације и рестаурације скулптуре у материјалу који је изабрао, са највећим освртом, поред практичног рада на конзерваторску документацију и фотодокументацију као и проблематику презентовања експоната публици. Кроз наставу и константне консултације тежња је усмерена на развијање самосталности студената у стручном раду.				
Исход предмета: Студент самостално решава конкретне конзерваторске и рестаураторске проблеме на експонату, са разумевањем одређених предности и мана сваког коришћеног третмана и материјала. Израђује пројекте конзервације и рестаурације скулпторских дела, предлаже мере чувања и транспорта као и начине презентације експоната.				
Садржај предмета: На основу елабората у коме је студент предложио и образложио третмане конзервације и рестаурације експоната на предмету Конзервација и рестаурација скулптуре 1 прелази на практичан рад под надзором у следећим фазама: 1. Третмани механичког чишћења експоната 2/3. Третмани хемијског чишћења експоната 4. Консолидација материјала 5/6. Лепљење фрагмената 7. Инјектирање растрешених структура експоната 8/9. Решавање проблема статике 10. Анкерисање 11/12/13. Рестаурација недостајућих делова експоната 14.Рестаурација мањих оштећења 15. Финална заштита експоната, предлог услова за чување у депоима и начина презентације У току свих ових процеса студент води детаљну текстуалну, техничку, фото и компјутерску документацију свих фаза рада, која ће постати део завршног мастер рада и саме презентације експоната.				
Литература: - From marble to chocolate: The conservation of modern sculpture, Jackie Heuman, Arhchetype Publication, London 1995. - Material Matters: The Conversation of Modern Sculpture, Jackie Heuman, Tate Gallery, London 1999. - Како се пише дипломски рад, Умберто Еко, Народна књига алфа, Београд 2000. - The chemistry of degradation and conservation of plastic artefacts, Ezio Martuscelli, Edizioni Paideia, Firenze 2010. - Pur Facts: Conservation of Polyurethane Foam in Art and Desing, Theo van Oosten, University Press, Amsterdam 2011. - The Journal of Conservation and Museum Studies vol 1-12 , the Journal of the American Institute for Conservation, Ubiquity Press, London 1996-2014. - Modelling the failure mechanisms of Michelangelo's David through small-scale centrifuge experiments Journal of Cultural Heritage 16 pages 26-31 , ELSEVIER, Melbourne 2014. - E conservation yourrnal issue 2, Laboratory HERCULES, Evora 2014.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 0
Предавања: 4	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 4	
Методе извођења наставе: ▪ практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) ▪ менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; ▪ вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима;				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 1			
Наставник:	Тијана П. Лазић			
Статус предмета:	обавезан-изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	нема			
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент прошири своја знања везана за проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела на папиру стечена на основним студијама. Студенти се упознају са хемијским саставом и својствима папира и пергамента, бојеног слоја и мастила. Кроз наставу се негују и развијају класични и савремени конзерваторски поступци и методе, истраживачки рад у области анализе папира, мастила и бојеног слоја.				
Исход предмета: Стицање нових знања о структури и понашању уметничких дела на папиру и развијање способности уочавања основних узрока оштећења кроз анализу затеченог стања папирног носиоца и бојеног слоја на њему. Оспособљавање за практично решавање специфичних проблема кроз правилан избор материјала и примену класичних и савремених метода конзервације и рестаурације папира, као и примену савремених метода анализе папира, мастила и бојеног слоја.				
Садржај предмета: Теоријска настава: Етика у конзервацији и рестаурацији; Савремени приступ конзервацији и рестаурацији уметничких дела на папиру (принципи, методе, материјали); Концепт минималних интервенција; Савремени апарати и уређаји; Пигменти и везива; Мастила у рукописној књизи; Повез кроз историју; Конзервација акварела и пастела; Физичко-хемијска испитивања и анализе. Практична настава: Физичко-хемијска испитивања и анализе (папира, бојеног слоја, мастила...); Извођење конзерваторско-рестаураторских интервенција на оригиналима (акварели, пастели, различите графичке технике, рукописне књиге, и др.) - практичан рад на оштећеној грађи се изводи на делима карактеристичних оштећења у циљу бољег разумевања конзерваторских проблема, усавршавању конзерваторских метода и развијању конзерваторске вештине; Израда текстуалне и фото документације (све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају).				
Литература: - Кожни повези српске ћирилске књиге, Загорка Јанц, Београдска заједница културе, Београд, 1974. - Materials for Conservation, V. Horie, Routledge, London, 1987 - Мирослављево јеванђеље – студије у вези са технологијом израде, стањем и заштитом, Вера Радосављевић, Народна библиотека Србије, Београд, 1994. - Historical and Philosophical Issues in the Conservation of Cultural Heritage, Приредили N.P.Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, Los Angeles, 1996 - Конзервација и рестаурација архивске и библиотечке грађе, Вера Радосављевић, Архив Србије, Београд, 2000. - Conservation Skills: Judgement, Method and Decision Making, Cris Caple, Routledge, London, 2000 - Contemporary Theory of Conservation, Salvador Munoz-Vinas, Routledge, London, 2004 - Pigment Compendium: A Dictionary and Optical Microscopy of Historic Pigments, Nicholas Eastaugh, Valentine Walsh, Tracey Chaplin, Ruth Siddall, Routledge, London, 2008				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања:	3	Вежбе:	0	
		ДОН:	0	
Студијски истраживачки рад:				3
Методе извођења наставе: Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 2			
Наставник:	Тијана П. Лазић			
Статус предмета:	обавезан-изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	Положен испит из предмета Конзервација и рестаурација уметничких дела на папиру 1			
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент прошири своја знања везана за проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела на папиру. Решавање конкретних проблема применом најновијих конзерваторских метода уз поштовање савремених принципа конзервације и рестаурације. Неопходна конзерваторска испитивања студент остварује кроз интердисциплинарни приступ, уз сарадњу са стручњацима различитих профила.				
Исход предмета: Оспособљеност студента за самосталан рад, чији се професионалан приступ конзерваторској проблематици огледа у анализи и синтези усвојених знања - правилном избору материјала, метода и поступака. Студент је обучен да правилно користи савремену опрему за конзервацију и рестаурацију. Ток радова прати обавезна израда конзерваторско-рестаураторског елабората - фото и текстуална документација (затечено стање, предлог интервенција, изведен третман, предлог чувања).				
Садржај предмета: Теоријска настава: Примена стечених знања везаних за физичко-хемијска испитивања и анализе; Након обављеног истраживања студент приступа практичном решавању конзерваторско-рестаураторског проблема на оригиналном уметничком делу из категорије културних добара. Практична настава: Физичко-хемијска испитивања и анализе конкретног оригиналног уметничког дела; Извођење конзерваторско-рестаураторских интервенција на изабраном делу. Израда текстуалне и фото документације (све фазе физичко-хемијских испитивања и конзерваторског третмана се бележе и снимају).				
Литература: - Deterioration and preservation of library materials, Howard Winger, Richard Daniel Smith, The University of Chicago press, Chicago, 1969 - Техника старог писма и минијатуре, Вера Радосављевић, Народна библиотека Србије, Београд, 1984. - Заштита и чување библиотечке и архивске грађе, Вера Радосављевић, Народна библиотека Србије, Београд, 1986. - Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Народни музеј Ниш, 1997. - History of the Restoration and Conservation of Works of Art, Alessandro Conti, Helen Glanville, Routledge, London, 2007 - Fungal Facts: Solving Fungal Problems on Heritage Collections in Museums and Archives, Mary-Lou E. Florian, Archetype Books, London, 2007 - Приручник превентивне заштите умјетнина на папиру, Желимир Ласзло, Андреја Драгојевић, Музејски документацијски центар, Хрватски рестаураторски завод, Загреб, 2010. - Paper and water: A guide for conservators, Gerhard Banik, Irene Brückle; Routledge, London, 2011				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 6	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 2	
Методе извођења наставе: Предавања са фото/видео презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе:	70	број поена	Завршни испит:	30
Предавања - евиденција активности		5	Испит	30
Вежбе - евиденција активности		5		
Практичан задатак		60		

Студијски програм :	Дизајн, Примењена уметност, Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије				
Назив предмета:	Маркетинг 1				
Наставник:	Маја Вукадиновић				
Статус предмета:	изборни				
Број ЕСПБ:	3				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Упознавање и оспособљавање студената за праћење савремених тенденција тржишног комуницирања и савладавање метода и техника које се примењују у маркетингу. Овладавање теоријским сазнањима и вештинама маркетиншког планирања, истраживања и управљања маркетингом за своје, и потребе примењених уметности и дизајна у продукционом и социјалном контексту у којима делују. Развој креативног приступа тржишним комуникацијама, теоријско упознавање са свим чиниоцима маркетинг и комуникационе стратегије и тактике, маркетинг производом, маркетинг-миксом, циљним групама и карактеристикама социоекономског и медијског окружења уопште.					
Исход предмета: Студенти ће научити основне теоријске постулате маркетинга и интегрисаних маркетиншких комуникација. Очекује се да ће стечена знања студентима послужити као основа за даље изучавање и разумевање маркетинга као науке, дисциплине и професије.					
Садржај предмета: Појам и значај маркетинга. Настанак и развој маркетинг концепта. Стратејски маркетинг. Маркетинг окружење. Циљне групе. Сегментација и избор циљних тржишта. Стратегија диференцирања. Стратегија позиционирања. Појам и садржај истраживања тржишта. Маркетинг микс. Дизајн и паковање производа. Животни циклус производа. Карактеристике робне марке. Вредност бренда. Промоција као средство маркетинга.					
Литература: Ф. Котлер, К. Л. Келер, <i>Маркетинг менаџмент</i> , Дата статус, Београд, 2006. Д. Џобер, Џ. Фахи, <i>Основи маркетинга</i> , Дата статус, Београд, 2006.					
Број часова активне наставе					Остали часови: 0
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 2		
Методе извођења наставе: Предавања, интерактивност, дискусије.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе : 30		број поена		Завршни испит : 70	број поена
Предавања – евиденција активности		10		Испит- усмени	70
Семинарски рад		20			

Студијски програм :	Дизајн; Примењена уметност; Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	Маркетинг 2			
Наставник:	др Маја Вукадиновић			
Статус предмета:	изборни			
Број ЕСПБ:	3			
Услов:	Положен испит Маркетинг 1			
Циљ предмета: Сложеније сагледавање проблематике маркетинга и повезивање теоријских концепата са савременом маркетиншком праксом. Проширивање сазнања из области маркетинга и упознавање студената са принципима оглашавања, односа с јавношћу и улогом медија у процесу маркетинга. Примена стечених сазнања у пракси.				
Исход предмета: Припрема студената за самостално и успешно решавање практичних проблема из маркетинга примењених уметности и дизајна, посебно у домену изабраног студијског програма-модула, односно, уметничког опредељења.				
Садржај предмета: Постављање маркетинг пројекта у циљу решавања конкретних проблема. Интегрисане маркетиншке комуникације. Разрада маркетинг микса, посебно пропаганде и публицитета, упознавање са средствима и техникама, успостављања добрих односа са окружењем. Односи с јавношћу. Оглашавање. Планирање огласне кампање. Креирање поруке. Избор медија за оглашавање. Методи евалуације. Мултимедијски маркетинг. Медији као елемент система маркетиншких комуникација.				
Литература: Г. Огњанов, <i>Маркетиншке комуникације</i> , Економски факултет, Београд, 2013. Ф. Цефкинс, <i>Оглашавање</i> , Клио, Београд, 2003. Т. Властелица, <i>Медијска кампања – публицитет и оглашавање</i> , Задужбина Андрејевић, Београд, 2007.				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 2	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 2	
Методе извођења наставе: Предавања, интерактивност, дискусије.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе : 30		број поена	Завршни испит : 70	број поена
Предавања – евиденција активности		10	Испит- усмени	70
Колоквијум – практичан задатак		20		

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије
Назив предмета:	Методика ликовног васпитања и образовања 1
Наставник:	Сања Филиповић
Статус предмета:	Изборни
Број ЕСПБ:	8
Услов:	нема

Циљ предмета: Припрема студената за укључивање у актуелну васпитно-образовну праксу – технике посматрања, анализе и вредновања методичких модела и приступа; технике планирања, припреме, реализације и евалуације ликовних активности у раду са децом и младима; упознавање са критеријумима за вредновање наставничких и стручних компетенција за рад са децом, креативним појединцима и групама; упознавање са методологијим примене теоретских знања, вештина и ставова у формалном васпитно-образовном процесу и алтернативним облицима образовања за уметност; упознавање са критеријумима израде плана и операционализације акционог истраживања у актуелној васпитно-образовној пракси.

Исход предмета: На крају курса студент:

- посматра, критички анализира, упоређује и вреднује различите приступе процесу наставе и учења;
- разуме, примењује, анализира и вреднује аспекте плана часа у складу са задатим критеријумима у *евалуационој листи*;
- разуме, тумачи и вреднује захтеве интердисциплинарности, индивидуализације у настави и специфичности процеса ликовног васпитања и образовања у актуелној пракси;
- истражује и креира план укључивања студената у школску културу и сарадњу са родитељима;
- разуме, тумачи и примењује основне захтеве акционог истраживања - технике израде плана и прикупљања података.
- разликује, објашњава и користи задате критеријуме за вредновање наставничких и стручних компетенција кроз самоевалуацију;
- представља и процењује резултате реализованих практичних активности са методичке праксе кроз евалуацију.

Садржај предмета:

Теоријска настава:

- Захтеви и критеријуми за организацију методичке праксе у предшколској установи и основној школи – посматрање, планирање, организација, реализација и евалуација ликовних активности и часова ликовне културе.
- Школска култура - Упознавање студента са животом школе и њихово укључивање у унапређивање школске културе, школски развојни планови и сарадња са родитељима.
- Иоп – инклузивни образовни програм и индивидуализација у ликовном васпитању и образовању.
- Акционо истраживање у настави ликовне културе - наставник као истраживач и истраживачки пројекти у раду ликовног педагога. Основне поставке акционог истраживања;
- Припрема студента за укључивање у рад васпитача, учитеља и наставника:
 - Упознавање са различитим приступима у планирању часа и израде методичке припреме;
 - Упознавање са критеријумима *Евалуационе листе за анализу плана часа* и примена у складу са задатим критеријумима;
 - Израда плана укључивања студената у школске културу и сарадњу са родитељима;
 - Упознавање са критеријумима за евалуацију методичке праксе и самовредновање студената – организација и реализација образовног процеса, продукти ликовних активности, реализација плана укључивања у школску културу и сарадње са родитељима, индивидуализација, интердисциплинарност, иновације у васпитно-образовном процесу...;
 - Портфолио наставника – критеријуми и садржаји;
 - Упознавање са техникама израде и операционализације плана акционог истраживања у актуелној васпитно-образовној пракси.

Литература:

1. Група аутора (2013): *Смернице за приступ усмерен на учење и развој компетенција*, Развионица - пројекат подршке развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала, Београд.
2. Каменов, Е. (2006): *Васпитно-образовни рад у децјем вртићу - Општа методика*, Драгон, Нови Сад.
3. Кенеди, Д. (2007): *Писање и употреба исхода учења*, Савет Европе – канцеларија у Београду.
4. Ковач-Церовић, Т. (2012): *Управљање школом и социјална инклузија*, Факултет за едукацију, Ценар за образовне политике, Љубљана.
5. Станковић, Д. и др (2013): *Наставник као истраживач - приручник за наставнике*, Развионица - пројекат подршке развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала, Београд.

6. Филиповић, С. (2011): *Методика ликовног васпитања и образовања*, Универзитет уметности у Београду и издавачка кућа Клет, Београд.

7. Филиповић, С. (2014): *Методичка пракса - планирање, организација, реализација и евалуација методичке праксе будућих ликовних педагога*, ауторизована скрипта, Флу, Београд.

Остала литература по избору студената, а у складу са предметним садржајима...

Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 1	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 1	

Методe извођења наставе: предавања (усмено излагање, рад са текстом), проблемска метода, дискусије, дебате, радионице, визуелне презентације и демонстрације, извештавања, анализе писаних и визуелних материјала, истраживачки студијски рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Похађање наставе		10	Презентација методичке праксе 1 и евалуација резултата		20
Вредновање различитих приступа планирању часа и примена <i>Евалуационе листе</i>		20	Усмени испит		10
Израда плана укључивања студента у школску културу		10			
Израда плана акционог истраживања		30			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн										
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије										
Назив предмета:	Методика ликовног васпитања и образовања 2										
Наставник:	Сања Филиповић										
Статус предмета:	Изборни										
Број ЕСПБ:	8										
Услов:	Нема										
Циљ предмета: Припрема студената за укључивање у актуелну васпитно-образовну праксу – технике посматрања, анализе и вредновања методичких модела и приступа настави ликовне културе у средњој школи; стицање и оснаживање наставничких и стручних компетенција за рад са децом, креативним појединцима и групама у ванинституционалним облицима образовања за уметност; технике израда наставничког портфолија и презентовање резултата наставне праксе; реализација плана акционог истраживања и представљање резултата.											
Исход предмета: <u>На крају курса студент:</u> • разуме, примењује и критички вреднује захтеве и критеријуме наставе ликовне културе у средњој школи; • анализира и тумачи функцију и значај ванинституционалних облика образовања за уметност и вреднује њихове домете - музејска дидактика, ликовне радионице, пројекти, семинари, образовни програми.... • разликује, објашњава и користи задате критеријуме за вредновање наставничких и стручних компетенција кроз самоевалуацију; • примењује задате критеријуме и креира садржаје наставничког портфолија; • представља и процењује резултате реализованих практичних активности са методичке праксе кроз евалуацију; • реализује план акционог истраживања, примењује технике обраде података, тумачи, анализира и изводи закључке; • користи литературу, различите изворе и технике писања извештаја истраживачких резултата; • израђује и представља резултате акционог истраживања у писаној или усменој форми.											
Садржај предмета: <u>Теоријска настава:</u> • Захтеви и критеријуми за организацију методичке праксе у средњој школи – посматрање, планирање, организација, реализација и евалуација ликовних активност и часова ликовне културе. • Ванинституционални облици образовања за уметност - музејска дидактика, ликовне радионице за децу и младе, пројекти, семинари, образовни програми...). • Портфолио наставника – функција, критеријуми и садржаји. • Акционо истраживање у настави ликовне културе - Технике обраде података, тумачења, анализе и доношења закључака. Коришћење литературе и различитих извора. Технике писања извештаја и јавне презентације истраживачких резултата и њихова имплементација у актуелној образовној пракси. • <u>Припрема студента за укључивање у рад васпитача, учитеља и наставника:</u> ➤ Обрада података акционог истраживања, тумачење, анализа, закључивање уз коришћење литературе и различитих извора, писање извештаја истраживачких резултата и предлог начина имплементације у актуелној васпитно-образовној пракси; ➤ Израда портфолија наставника – дечји ликовни радови, планови часова, материјали, визуелне презентације, план стручног усавршавања...; ➤ Евалуација методичке праксе - критичка анализа процеса и продуката часова ликовне културе студената у сарадњи са наставником/ментором у средњој школи и наставником методике на факултету; ➤ Организација дидактичке изложбе и презентација подуката са методичке праксе студента у јавном простору (Факултет, галерије, музеји, културни центри...). ➤ Представљање иновативних дидактичких модела и резултата акционих истраживања на факултету, стручним и научним скуповима, часописима, зборницима...											
Литература: 1. Група аутора (1979): <i>Сарадња школа и уметничких музеја</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. 2. Buchberger, F. (2014): <i>Mentorski rad u toku školske prakse budućih nastavnika</i>, Univerzitet u Helsinkiju. 3. Група аутора (2011): <i>Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја</i>, ЗУОВ, Београд. 4. Станковић, Д. и др (2013): <i>Наставник као истраживач - приручник за наставнике</i>, Развионица - пројекат подршке развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала, Београд. 5. Филиповић, С. (2014): <i>Методичка пракса - планирање, организација, реализација и евалуација методичке праксе будућих ликовних педагога</i>, ауторизована скрипта, Флу, Београд. Остала литература по избору студената, а у складу са предметним садржајима...											
Број часова активне наставе				Остали часови:							
Предавања:	1	Вежбе:	0		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:	1	0		
Методе извођења наставе: предавања (усмено излагање, рад са текстом), проблемска метода, дискусије, дебате, радионице, визуелне презентације и демонстрације, извештавања, анализе писаних и визуелних материјала, истраживачки студијски рад.											
Оцена знања (максимални број поена 100)											
Предиспитне обавезе :		70		број поена		Завршни испит :		20		број поена	
Похађање наставе				10		Презентација методичке праксе 2 и евалуација резултата				20	
Израда извештаја резултата акционог истраживања				20		Усмени испит				10	
Израда наставничког портфолија – збирни преглед резултата методичке праксе студената и иновативних приступа у настави				30							
Дидактичка изложба – представљање иновативних приступа и резултата методичке праксе				10							

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије
Назив предмета:	Методичка пракса 1
Наставник:	Сања Филиповић
Статус предмета:	Изборни
Број ЕСПБ:	3
Услов:	нема

Циљ предмета: Укључивање студената у актуелну васпитно-образовну праксу у предшколским установама и основним школама - посматрање, анализа и вредновање методичких модела и приступа у настави ликовне културе; планирање, припрема, реализација и евалуација ликовних активности у раду са децом и младима; стицање и оснаживање наставничких и стручних компетенција за рад са децом, креативним појединцима и групама; примена стечених теоријских знања, вештина и ставова у формалном васпитно-образовном процесу и алтернативним облицима образовања на пољу уметности у складу са основним захтевима наставничких компетенција.

Исход предмета: На крају курса студент:

- посматра, критички анализира и вреднује различите приступе процесу наставе и учења;
- самостално или у тиму планира, припрема и реализује ликовне активности у васпитно-образовној пракси у односу на задате критеријуме;
- истражује, експериментира, креира и примењује различите васпитно-образовне моделе у актуелној васпитно-образовној пракси на пољу уметности;
- разуме, тумачи и примењује интердисциплинарност и специфичност процеса ликовног васпитања и образовања у актуелној пракси;
- примењује вештине комуникације, тимског рада, кооперативности;
- примењује и уважава стандарде професионалне етике наставничке професије;
- показује добру личну, социјалну и емоционалну прилагођеност;
- показује способност уважавања различитости, мултикултуралности, емпатије и хуманих ставова.

Садржај предмета: *Теоријска настава се одржава у склопу практичног рада*

Практична настава - укључивање студента у рад васпитача, учитеља и наставника:

- Посматрање часа наставника/ментора, примена *протокола за посматрање часа* и вредновање;
- Планирање часа и израда методичке припреме;
- Анализа плана часа са наставником/ментором у складу са задатим критеријумима - *евалуациона листа*;
- Реализација часа/ликовних активности – индивидуални или тимски рад;
- Израда портфолија – продукти стваралаштва деце и младих, визуелни примери са методичке праксе, план часа, протокол за посматрање часа, евалуациона листа, ППТ и остали писани и визуелни материјали...).

Литература:

1. Група аутора (2013): *Смернице за приступ усмерен на учење и развој компетенција*, Развионица - пројекат подршке развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала, Београд.
2. Кенеди, Д. (2007): *Писање и употреба исхода учења*, Савет Европе – канцеларија у Београду.
3. Lowenfeld, Viktor & Brittain, W. Lambert (1975): *Creative and mental growth*, Macmillan Publishing Co., Inc., New York.
4. Филиповић, С. (2011): *Методика ликовног васпитања и образовања*, Универзитет уметности у Београду и издавачка кућа Клет, Београд.
5. Филиповић, С. (2014): *Методичка пракса - планирање, организација, реализација и евалуација методичке праксе будућих ликовних педагога*, ауторизована скрипта, Флу, Београд.

Додатна литература:

Ликовна култура – садржаји званичних програма за основне, средње стручне школе и гимназије, Службени гласник РС – Просветни гласник; Уџбеници и приручници ликовне културе за све разреде основне и средње школе; остала литература по избору студената у складу са предметним садржајима...

Број часова активне наставе				Остали часови:	
Предавања: 1	Вежбе:	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 2		
Методe извођења наставе: проблемска метода, дискусије, дебате, радионице, визуелне презентације и демонстрације, извештавања, анализе писаних и визуелних материјала, истраживачки студијски рад.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Похађање наставе и активност		10	Портфолио студента – методичка пракса 1		30
Писана припрема/план часа		30			
Реализација часова у васпитно-образовној пракси		30			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација, Примењена уметност, Дизајн				
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије				
Назив предмета:	Методичка пракса 2				
Наставник:	Сања Филиповић				
Статус предмета:	Изборни				
Број ЕСПБ:	3				
Услов:	Нема				
Циљ предмета: Укључивање студената у актуелну васпитно-образовну праксу у средњим стручним/уметничким школама и гимназијама - посматрање, анализа и вредновање методичких модела и приступа у настави ликовне културе; планирање, припрема, реализација и евалуација ликовних активности у раду са децом и младима; стицање и оснаживање наставничких и стручних компетенција за рад са децом, креативним појединцима и групама; примена стечених теоријских знања, вештина и ставова у формалном васпитно-образовном процесу и алтернативним облицима образовања на пољу уметности у складу са основним захтевима наставничких компетенција.					
Исход предмета: <u>На крају курса студент:</u> • посматра, критички анализира и вреднује различите приступе процесу наставе и учења; • самостално или у тиму планира, припрема и реализује ликовне активности у васпитно-образовној пракси у односу на задате критеријуме; • истражује, експериментише, креира и примењује различите васпитно-образовне моделе у актуелној васпитно-образовној пракси на пољу уметности; • разуме, тумачи и примењује интердисциплинарност и специфичност процеса ликовног васпитања и образовања у актуелној пракси; • примењује вештине комуникације, тимског рада, кооперативности; • примењује и уважава стандарде професионалне етике наставничке професије; • показује добру личну, социјалну и емоционалну прилагођеност; • показује способност уважавања различитости, мултикултуралности, емпатије и хуманих ставова.					
Садржај предмета: <i>Теоријска настава се одржава у склопу практичног рада</i> <i>Практична настава</i> - укључивање студента у рад васпитача, учитеља и наставника: • Посматрање часа наставника/ментора, примена <i>протокола за посматрање часа</i> и вредновање; • Планирање часа и израда методичке припреме; • Анализа плана часа са наставником/ментором у складу са задатим критеријумима - <i>евалуациона листа</i>; • Реализација часа/ликовних активности – индивидуални или тимски рад; • Израда портфолија – продукти стваралаштва деце и младих, визуелни примери са методичке праксе, план часа, протокол за посматрање часа, евалуациона листа, ППТ и остали писани и визуелни материјали...).					
Литература: 1. Група аутора (2013): <i>Смернице за приступ усмерен на учење и развој компетенција</i>, Развионица - пројекат подршке развоју људског капитала и истраживању – опште образовање и развој људског капитала, Београд. 2. Кенеди, Д. (2007): <i>Писање и употреба исхода учења</i>, Савет Европе – канцеларија у Београду. 3. Lowenfeld, Viktor & Brittain, W. Lambert (1975): <i>Creative and mental growth</i>, Macmillan Publishing Co., Inc., New York. 4. Филиповић, С. (2011): <i>Методика ликовног васпитања и образовања</i>, Универзитет уметности у Београду и издавачка кућа Клет, Београд. 5. Филиповић, С. (2014): <i>Методичка пракса - планирање, организација, реализација и евалуација методичке праксе будућих ликовних педагога</i>, ауторизована скрипта, Флу, Београд. Додатна литература: Ликовна култура – садржаји званичних програма за основне, средње стручне школе и гимназије, Службени гласник РС – Просветни гласник; Уџбеници и приручници ликовне културе за све разреде основне и средње школе; остала литература по избору студената у складу са предметним садржајима...					
Број часова активне наставе					Остали часови:
Предавања:	1	Вежбе:	ДОН:	0	
Студијски истраживачки рад:				2	0
Методе извођења наставе: проблемска метода, дискусије, дебате, радионице, визуелне презентације и демонстрације, извештавања, анализе писаних и визуелних материјала, истраживачки студијски рад.					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Похађање наставе и активност		10	Портфолио студента – методичка пракса 2		30
Писана припрема/план часа		30			
Реализација часова у васпитно-образовној пракси		30			

Студијски програм :	Примењена уметност						
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије						
Назив предмета:	Примењена вишемедијска уметност 1						
Наставник:	Мирослав С. Лазовић						
Статус предмета:	обавезан-изборни						
Број ЕСПБ:	3						
Услов:	нема						
Циљ предмета: Упознавање студената са основним принципима вишемедијске уметности. Стицање теоријских основа за бављење вишемедијском уметношћу и примена стечених знања у изради сопственог рада, који подразумева однос различитих медијских линија у вишемедијском делу. Стицање професионалне способности да стечена знања из области примењене уметности, примени кроз више медија, са циљем стварања вишемедијског дела и тиме успостави синтезу са другим врстама уметности.							
Исход предмета: Студенти су упознати са начинима и могућностима израде мултимедијског рада, препознају квалитетне подстицаје из окружења и користе их уз сопствене потенцијале у изради пројекта, употпуњујући свој ликовни израз.							
Садржај предмета: Упознавање студената са теоријским знањима из области вишемедијске уметност кроз примере већ изведених вишемедијски радова. Разрада ликовних решења коришћењем различитих медија и њихово стапање у вишемедијску целину. Практична настава – рад студената на изради индивидуалног вишемедијског дела. Разрада идејног задатка кроз консултације и реализација једноставнијих пројектних задатака који су засновани на сучељавању и повезивању две једномедијске линије – израда, анализа, корекција.							
Литература: - Етјен Сурио, Односи међу уметностима-проблеми упоредне естетике, Светлост, Сарајево, 1958 - Мишко Шуваковић, Појмовник теорије уметности, Београд, Орион Арт, 2011 - Владан Радовановић, Вуковизуел, Београд, Нолит, 1987 - Ралф Шнел, Лексикон савремене културе: облици и институције од 1945 до данас, Београд, Плато, 2008 - Питер Брук, Празан Простор, Београд, Лапис, 1995 - М.Ристић, Видеосфера-видео-друштво-уметност, Београд,СИЦ,1986							
Број часова активне наставе				Остали часови:			
Предавања:	2	Вежбе:	2		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: -предавања са илустрацијама/узорцима, видео презентацијама, практичним демонстрацијама, техникама, методама и поступцима рада; -практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) -менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; -вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; -учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, филмови, конкурси, контакти са уметницима из других врста уметности.).							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :		30	број поена
редовно похађање наставе			5	испит (завршни рад)			30
активност у току предавања			5				
практична настава			60				

Студијски програм :	Примењена уметност						
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије						
Назив предмета:	Примењена вишемедијска уметност 2						
Наставник:	Мирослав С. Лазовић						
Статус предмета:	обавезан-изборни						
Број ЕСПБ:	3						
Услов:	Положен испит из предмета Примењена вишемедијска уметност 1						
Циљ предмета: Студенти употпуњују свој ликовни израз и проширују област свог уметничког деловања синтезом са другим врстама уметности стичући способност за стварање самосталног примењеног вишемедијског дела. Упућују се на изучавање савремених метода рада у овој области и њихову примену у контексту постављеног задатка ако и на препознавање сопственог сензибилитета и преношење личних искустава у стварање уметничког вишемедијског дела.							
Исход предмета: Студенти могу да решавају самосталне уметничке интервенције и пројекте примењујући различите медије у изради сложених задатака, прихватајући сопствена и искуства стваралаца светске сцене. Способни су да анализирају постављене уметничко-ликовне проблеме и да примењујући савремена средства и различите медије стварају оригинална вишемедијска уметничка дела.							
Садржај предмета: Стицање проширених теоријских знања из области вишемедијске уметности кроз упознавање студената са најновијим радовима и литературом из области вишемедијске уметности. Практичан рад – анализа већ изведених студентских задатака са наставником и осталим студентима. Израда идејних пројеката њихова анализа, разрада и реализација. Тимски рад на изради и реализацији комплекснијих пројеката коришћењем различитих медија и њихово стапање у вишемедијску целину као и њихова реализација.							
Литература: - Етјен Сурио, Односи међу уметностима-проблеми упоредне естетике, Светлост, Сарајево, 1958 - Мишко Шуваковић, Појмовник теорије уметности, Београд, Орион Арт, 2011 - Владан Радовановић, Вуковизуел, Београд, Нолит, 1987 - Ралф Шнел, Лексикон савремене културе: облици и институције од 1945 до данас, Београд, Плато, 2008 - Питер Брук, Празан Простор, Београд, Лапис, 1995 - М.Ристић, Видеосфера-видео-друштво-уметност, Београд,СИЦ,1986							
Број часова активне наставе				Остали часови:			
Предавања:	2	Вежбе:	2		ДОН:	0	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: -предавања са илустрацијама/узорцима, видео презентацијама, практичним демонстрацијама, техникама, методама и поступцима рада; -практичан рад студената на решавању, изради или презентацији задатака (у специјализованим, наменским -просторијама као што су: атељеи, моделарске, рачунарске, лабораторије и и сл. радионице) -презентација вишемедијске уметности и њихова примена за задати простор. -менторски рад/индивидуалне коректуре и консултације; -вођене групне дискусије и критике у вези са радовима и истраживањима; -учење из неакадемских извора (интернет, изложбе, филмови, конкурси, контакти са уметницима из других врста уметности.).							
Оцена знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе :	70	број поена		Завршни испит :	30	број поена	
редовно похађање наставе		5		испит (завршни рад)		30	
активност у току предавања		5					
практична настава		60					

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација					
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије					
Назив предмета:	СИР 1 - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета (студијски истраживачки рад)					
Наставник:	Наставници на студијском програму, модул Примењено вајарство					
Статус предмета:	обавезан/изборни					
Број ЕСПБ:	8					
Услов:	нема					
Циљ предмета: Предмет је део завршног, дипломског - мастер рада у одређеној ужој уметничкој области. Његова улога је вођење и усмеравање студента у примени стечених (уметничких, теоријско уметничких, стручно уметничких и теоријских) знања, вештина и способности у циљу припремања, планирања и организовања за израду, презентацију и одбрану завршног рада.						
Исход предмета: Студент је оспособљен за примену теоријско-методолошких и стручно апликативних знања везаних за проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела и музејских предмета. Студент изучава проблем, његову сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке даје предлоге, решења и аргументе, о могућим начинима његовог решавања. Такође, студент се оспособљава да напише и презентује елаборат (предлог) о извођењу конзерваторских радова за конкретно изабрано уметничко дело или музејски предмет.						
Садржај предмета: Студент током студијско истраживачког рада користи стручну литературу везану за изабрану тему. Истраживачким радом студент врши избор материјала предлаже методе и поступак на основу извршених анализа, синтезе и усвојених знања. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила и резултате презентује професионално изведеном документацијом. Након обављеног истраживања студент приступа практичном решавању конзерваторско-рестаураторског проблема на оригиналном уметничком делу из категорије културних добара. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.						
Литература-библиотека: - Теорија рестаурације, Чезаре Бранди, Италијанска кооперација,2007. - Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Живан Недовић, Просвета, 1997 - Икона-поглед у вечност: Филозофија и технологија сликарства, Павле Турински, Теолошки погледи,1979. Литература-остало: - Airborne particles in museums (Research in conservation technical report), W.W. Nazaroff, M. P. Ligocki, L.G. Salmon, G.R. Cass, T. Fall, M. C. Jones, Harvey I. H. Liu, Getty Conservation Institute, 1992. - Robert L. Feller, Accelerated aging: Photochemical and thermal aspects (Research in conservation technical report), Getty Conservation Institute,1994. - Historical and philosophical issues in the conservation of cultural heritage (Research in conservation), N.P.Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, 1996. - The science of paintings, W. Stanley Taft, James W. Mayer, Springer, 2001. - Terry J. Reedy, Chandra L. Reedy, Statistical analysis in art conservation research, Getty Conserv. Institute, 1998. - Salvador Munoz-Vinas, Contemporary theory of conservation, Butterworth-Heinemann, 2004.						
Број часова активне наставе				Остали часови:		
Предавања: 0	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 6			
Методе извођења наставе: Током студијско истраживачког рада ментор даје неопходна упутстава студенту, упућује га на одређену литературу, помаже при избору метода истраживања, анализи, обради и доношењу правилних закључака. Студент обавља и додатне консултације по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме завршног рада. менторски рад - индивидуалне коректуре и консултације. Практичан рад се одвија у атељеу (лабораторији) и радионицама релевантних институција (Народни музеј, Републички завод за заштиту споменика културе...) где се остварује неопходан контакт и стварају предуслови за будући тимски рад.						
Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Предавања – евиденција активности			5	Испит-усмени (одбрана семинара)		30
Вежбе – евиденција активности			5			
Семинарски рад			60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	СИР 2 - Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета (студијски истраживачки рад)			
Наставник:	Наставници на студијском програму, модул Примењено вајарство			
Статус предмета:	обавезан/изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	Положени сви главни стручни предмети из првог семестра			
Циљ предмета: Предмет је део завршног, дипломског - мастер рада у одређеној ужој уметничкој области. Његова улога је вођење и усмеравање студента у примени стечених (уметничких, теоријско уметничких, стручно уметничких и теоријских) знања, вештина и способности у циљу припремања, планирања и организовања за израду, презентацију и одбрану завршног рада.				
Исход предмета: Студент је оспособљен за примену теоријско-методолошких и стручно апликативних знања везаних за проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела и музејских предмета. Студент је самосталан и одговоран за израду конзерваторско-рестаураторског елабората који подразумева правилан избор материјала, метода и поступака на основу анализа, синтезе и усвојених знања. Студент изучава проблем, његову сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке даје предлоге, решења и аргументе, о могућим начинима његовог решавања. Такође, студент се оспособљава да напише и презентује елаборат (предлог) о извођењу конзерваторских радова за конкретно изабрано уметничко дело или музејски предмет.				
Садржај предмета: Студент током студијско истраживачког рада користи стручну литературу везану за изабрану тему. Истраживачким радом студент врши избор материјала предлаже методе и поступак на основу извршених анализа, синтезе и усвојених знања. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила и резултате презентује професионално изведеном документацијом. Након обављеног истраживања студент приступа практичном решавању конзерваторско-рестаураторског проблема на оригиналном уметничком делу из категорије културних добара. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.				
Литература-библиотека: - Теорија рестаурације, Чезаре Бранди, Италијанска кооперација, 2007. - Штетни агенси у конзервацији, Франц Цурк, Живан Недовић, Просвета, 1997 - Икона-поглед у вечност: Филозофија и технологија сликарства, Павле Турински, Теолошки погледи, 1979.				
Литература-остало: - Airborne particles in museums (Research in conservation technical report), W.W. Nazaroff, M. P. Ligocki, L.G. Salmon, G.R. Cass, T. Fall, M. C. Jones, Harvey I. H. Liu, Getty Conservation Institute, 1992. - Robert L. Feller, Accelerated aging: Photochemical and thermal aspects (Research in conservation technical report), Getty Conservation Institute, 1994. - Historical and philosophical issues in the conservation of cultural heritage (Research in conservation), N.P. Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, 1996. - The science of paintings, W. Stanley Taft, James W. Mayer, Springer, 2001. - Terry J. Reedy, Chandra L. Reedy, Statistical analysis in art conservation research, Getty Conserv. Institute, 1998. - Salvador Munoz-Vinas, Contemporary theory of conservation, Butterworth-Heinemann, 2004.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 0
Предавања: 0	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 6	
Методе извођења наставе: Током студијско истраживачког рада ментор даје неопходна упутстава студенту, упућује га на одређену литературу, помаже при избору метода истраживања, анализи, обради и доношењу правилних закључака. Студент обавља и додатне консултације по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме завршног рада. менторски рад - индивидуалне коректуре и консултације. Практичан рад се одвија у атељеу (лабораторији) и радионицама релевантних институција (Народни музеј, Републички завод за заштиту споменика културе...) где се остварује неопходан контакт и стварају предуслови за будући тимски рад.				

Оцена знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Предавања – евиденција активности			5	Испит-усмени (одбрана семинара)		30
Вежбе – евиденција активности			5			
Семинарски рад			60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација			
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије			
Назив предмета:	СИР 1 - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру (студијски истраживачки рад)			
Наставник:	Наставници на студијском програму, модул Конзервација и рестаурација			
Статус предмета:	обавезан/изборни			
Број ЕСПБ:	8			
Услов:	нема			
Циљ предмета: Предмет је везан за израду дипломског - мастер рада у одређеној ужој уметничкој области. Његова улога је вођење и усмеравање студента у примени стечених (уметничких, теоријско уметничких, стручно уметничких и теоријских) знања, вештина и способности у циљу припремања, планирања и организовања за израду, презентацију и одбрану завршног рада.				
Исход предмета: Студент је оспособљен за примену теоријско-методолошких и стручно апликативних знања везаних за проблеме конзервације и рестаурације слика и уметничких дела на папиру. Студент изучава проблем, његову сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке даје предлоге, решења и аргументе, о могућим начинима његовог решавања. Такође, студент се оспособљава да напише и презентује елаборат (предлог) о извођењу конзерваторских радова за конкретно изабрано уметничко дело.				
Садржај предмета: Студент током студијско истраживачког рада користи стручну литературу везану за изабрану тему. Истраживачким радом студент врши избор материјала предлаже методе и поступак на основу извршених анализа, синтезе и усвојених знања. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила и резултате презентује професионално изведеном документацијом. Након обављеног истраживања студент приступа практичном решавању конзерваторско-рестаураторског проблема на оригиналном уметничком делу из категорије културних добара. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.				
Литература-библиотека: - Стари сликарски приручници 1, Милорад Медић, Републички завод за заштиту споменика културе,1999. - Стари сликарски приручници 2, Милорад Медић, Републички завод за заштиту споменика културе,2002. - Стари сликарски приручници 3, Милорад Медић, Републички завод за заштиту споменика културе,2005. - Теорија рестаурације, Чезаре Бранди, Италијанска кооперација, 2007. - Икона-поглед у вечност: Филозофија и технологија сликарства, Павле Турински, Теолошки погледи,1979.				
Литература-остало: - Airborne particles in museums (Research in conservation technical report), W.W. Nazaroff, M. P. Ligocki, L.G. Salmon, G.R. Cass, T. Fall, M. C. Jones, Harvey I. H. Liu, Getty Conservation Institute, 1992. - Robert L. Feller, Accelerated aging: Photochemical and thermal aspects (Research in conservation technical report), Getty Conservation Institute,1994. - Historical and philosophical issues in the conservation of cultural heritage (Research in conservation), N.P.Stanley Price, M. Kirby Talley Jr, Alessandra Melucco Vaccaro, Getty Conservation Institute, 1996. - The science of paintings, W. Stanley Taft, James W. Mayer, Springer, 2001. - Terry J. Reedy, Chandra L. Reedy, Statistical analysis in art conservation research, Getty Conserv. Institute, 1998. - Salvador Munoz-Vinas, Contemporary theory of conservation, Butterworth-Heinemann, 2004.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 0
Предавања: 0	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 6	
Методе извођења наставе: Током студијско истраживачког рада ментор даје неопходна упутстава студенту, упућује га на одређену литературу, помаже при избору метода истраживања, анализи, обради и доношењу правилних закључака. Студент обавља и додатне консултације по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме завршног рада. менторски рад - индивидуалне коректуре и консултације. Практичан рад се				

одвија у атељеу (лабораторији) и радионицама релевантних институција (Народни музеј, Народна библиотека, Републички завод за заштиту споменика културе...) где се остварује неопходан контакт и стварају предуслови за будући тимски рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе :	70	број поена	Завршни испит :	30	број поена
Предавања – евиденција активности		5	Испит-усмени (одбрана семинара)		30
Вежбе – евиденција активности		5			
Семинарски рад		60			

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација				
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије				
Назив предмета:	СИР 2 - Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру (студијски истраживачки рад)				
Наставник:	Наставници на студијском програму, модул Конзервација и рестаурација				
Статус предмета:	обавезан/изборни				
Број ЕСПБ:	8				
Услов:	нема				
Циљ предмета: Основни циљ наставе је да студент прошири своја знања везана за проблеме конзервације и рестаурације уметничких дела на папиру. Студенти се упознају са хемијским саставом и својствима папира и пергаментна, бојеног слоја и мастила. Кроз наставу се негују и развијају истраживачки рад у области анализе папира, мастила и бојеног слоја, класични и савремени конзерваторски поступци и методе везане за механичку и ручну рестаурацију папира. Неопходна конзерваторска испитивања студент би требало да оствари кроз сарадњу са стручњацима различитих профила.					
Исход предмета: Стицање нових знања о структури и понашању уметничких дела на папиру и развијање способности уочавања основних узрока оштећења кроз анализу затеченог стања папирног носиоца и бојеног слоја на њему. Оспособљавање засамостално практично решавање специфичних проблема кроз правилан избор материјала и примену класичних и савремених метода конзервације и рестаурације папира, као и примену савремених метода анализе папира, мастила и бојеног слоја.					
Садржај предмета: Теоријска настава 1. Пигменти и везива, 2. Стари рецепти (рецепти за боје у рукописној књизи), 3. Конзервација акварела и пастела, 4. Инструменталне методе хемијске анализе бојеног слоја. Практична настава: Током практичног рада студенти вежбају на оригиналима (уметничка дела на папиру – акварели, пастели, литографске и друге технике, рукописна књига) и упућују се кроз демонстрацију у инструменталне методе хемијске анализе мастила и бојеног слоја. Практичан рад на оштећеној грађи на папиру доприноси бољем разумевању конзерваторских проблема и развијању конзерваторске вештине. Све фазе конзерваторског третмана се бележе и снимају у циљу израде обавезне конзерваторске документације.					
Литература: - Др Вера Радосављевић, Конзервација и рестаурација архивске и библиотечке грађе, Архив Србије, 2000. - Др Вера Радосављевић, Мирослављево јеванђеље – студије у вези са технологијом израде, стањем и заштитом, Народна библиотека Србије, 1994 - Др Франц Цурк, Штетни агенси у конзервацији, Народни музеј Ниш, 1997 - Др Вера Радосављевић, Заштита и чување библиотечке и архивске грађе, Народна библиотека Србије, 1986. - Restoration and preservation of library resources – documents and books, Israel program for scientific translation, 1965 - Др Вера Радосављевић, Техника старог писма и минијатуре, Народна библиотека Србије, 1984 - Загорка Јанц, Кожни повези српске ћирилске књиге, Београдска заједница културе, 1974 - Howard Winger, Richard Daniel Smith, Deterioration and preservation of library materials, The University of Chicago press, 1969 - C.E.Waters, Inks, US Departmen of commerce, 1940					
Број часова активне наставе				Остали часови:	
Предавања: 0	Вежбе: 0	ДОН: 0	Студијски истраживачки рад: 14		
				0	
Методе извођења наставе: Предавања са фото презентацијом, демонстративне практичне вежбе, индивидуалне вежбе под надзором					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе :		70	број поена	Завршни испит : 30	број поена
Предавања – евиденција активности			5	Испит-практичан задатак 30	
Вежбе – евиденција активности			5		
Колоквијум – практичан задатак			40		
Колоквијум-усмени/писмени/тест			10		
Семинарски рад			10		

Спецификација завршног рада

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Модул:	Конзервација и рестаурација слика и уметничких дела на папиру
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије
Број ЕСПБ:	8
Услов:	Положени сви стручни предмети из првог семестра
Циљеви завршног рада: Основни циљ је да студент практично изведе конзерваторско-рестаураторски третман на једном оригиналном уметничком делу по избору (зидна слика, мозаик, штафелајна слика, уметничко дело на папиру) и на тај начин интегрише знања и вештине стечене током студија. Студент бира начин и метод рада на основу претходно изведених испитивачких радова. Остали циљеви су да се студент осамостали у раду уз уважавање интердисциплинарног приступа у професионалној конзерваторско-рестаураторској пракси.	
Очекивани исходи: Током самосталне израде и одбране завршног рада, очекује се да студент покаже: ▪ способност <u>интеграције</u> различитих теоријских/практичних знања и вештина, као и њихове примене у оквиру рада на утврђеној теми; ▪ способност <u>истраживања и идентификовања</u> конзерваторско-рестаураторског проблема; ▪ способност <u>формулисања</u> техничко-методолошких решења за све фазе рада које ће дати најбоља практична решења; ▪ способност поштовања основних принципа конзервације и рестаурације у складу са условима и циљевима проистеклим из истраживања и утврђеног елабората; ▪ способност <u>креације професионалне презентације</u> која ће на јасан, ефектан и прихватљив начин представити решење завршног рада, стручном као и најширем аудиторијуму.	
Општи садржај рада: структуру и садржај завршног рада чине: • предлог за извођење конзерваторско-рестаураторских радова на конкретном делу – Елаборат у А4, повезаном формату; • оригинално дело на коме су изведени радови; • конзерваторска документација о изведеним радовима (текстуални извештај и фото документација) Одбрана завршног рада: На дипломском испиту кандидат јавно брани завршни рад пред комисијом. Одбрањен завршни рад учествује на јавној изложби дипломских радова факултета, а један примерак комплетне документације завршног рада предаје се библиотеци факултета.	
Методе извођења: ▪ самостална студентска истраживања и практичан рад студента; ▪ самосталан рад студената на презентацијама и извештајима о резултатима рада; ▪ менторски рад/консултације током рада.	
Оцењивање: (максимални број поена 100) истраживање и извештај о истраживању 25 поена; реализација 50 поена; презентација и образложење 25 поена.	

Спецификација завршног рада

Студијски програм :	Конзервација и рестаурација
Модул:	Конзервација и рестаурација скулптура и археолошких предмета
Ниво и врста студија:	Мастер академске студије
Број ЕСПБ:	8
Услов:	Положени сви стручни предмети из првог семестра
Циљеви завршног рада: Основни циљ је да студент практично изведе конзерваторско-рестаураторски третман на једном оригиналном уметничком делу (скулптура или археолошки предмет) и на тај начин интегрише знања и вештине стечене током студија. Студент бира начин и метод рада на основу претходно изведених испитивачких радова. Остали циљеви су да се студент осамостали у раду уз уважавање интердисциплинарног приступа у професионалној конзерваторско-рестаураторској пракси.	
Очекивани исходи: Током самосталне израде и одбране завршног рада, очекује се да студент покаже: ▪ способност <u>интеграције</u> различитих теоријских/практичних знања и вештина, као и њихове примене у оквиру рада на утврђеној теми; ▪ способност <u>истраживања и идентификовања</u> конзерваторско-рестаураторског проблема; ▪ способност <u>формулисања</u> техничко-методолошких решења за све фазе рада које ће дати најбоља практична решења; ▪ способност поштовања основних принципа конзервације и рестаурације у складу са условима и циљевима проистеклим из истраживања и утврђеног елабората; ▪ способност <u>креације професионалне презентације</u> која ће на јасан, ефектан и прихватљив начин представити решење завршног рада, стручном као и најширем аудиторијуму.	
Општи садржај рада: структуру и садржај завршног рада чине: • предлог за извођење конзерваторско-рестаураторских радова на конкретном делу – Елаборат у А4, повезаном формату; • оригинално дело на коме су изведени радови; • конзерваторска документација о изведеним радовима (текстуални извештај и фото документација) Одбрана завршног рада: На дипломском испиту кандидат јавно брани завршни рад пред комисијом. Одбрањен завршни рад учествује на јавној изложби дипломских радова факултета, а један примерак комплетне документације завршног рада предаје се библиотеци факултета.	
Методе извођења: ▪ самостална студентска истраживања и практичан рад студента; ▪ самосталан рад студената на презентацијама и извештајима о резултатима рада; ▪ менторски рад/консултације током рада.	
Оцењивање: (максимални број поена 100) истраживање и извештај о истраживању 25 поена; реализација 50 поена; презентација и образложење 25 поена.	